

Щотижневий електронний бюлетень РЕФОРМА №1 - це докладний інформаційний зріз процесу реформування адміністративно-територіального устрою та місцевого самоврядування в Україні. Створений методом ґрунтового моніторингу національних та регіональних ЗМІ, він знайомить широку аудиторію підписників з основним медійним дискурсом реформ. У бюлетені містяться інфографічні матеріали, презентації, відео, найцікавіші інтерв'ю та статті, що відображають різні погляди та думки владного, експертного, громадського середовища. Розсилається безкоштовно щочетверга. Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні» DESPRO не несе відповідальності за ідеї, висловлені у матеріалах бюлетеня.

Підписка за адресою o.suhodolska@despro.org.ua

НОВИНИ РЕФОРМИ

[Геннадій Зубко: за січень-липень до місцевих бюджетів надійшло 77,8 млрд грн](#)

[ГЕННАДІЙ ЗУБКО: У РАМКАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В ОТГ ВЖЕ СТВОРЮЮТЬСЯ ПОЛІЦЕЙСЬКІ СТАНЦІЇ ТА ПОЖЕЖНІ ЧАСТИНИ](#)

[Міський голова побажав ЦВК працювати на громаду і народ, а не шукати причини, щоб не дати громадам розвиватися](#)

[Угоди між Урядом і органами місцевого самоврядування про розподіл повноважень неможливі, бо незаконні](#)

[Не призначати в громадах вибори значить - порушувати конституційне право громадян обирати і бути обраними, - експерт з питань виборчого права та реформи місцевого самоврядування Владислав Федоренко](#)

[Мінрегіон із канадськими партнерами створює Проектний офіс секторальної децентралізації](#)

Об'єднання громад

[Двом об'єднаним громадам і двом містам Дніпропетровщини держава передала нові містобудівні повноваження](#)

[Об'єднані громади готові реалізувати майже 1000 інфраструктурних проектів за підтримки держави](#)

[Децентралізація дозволить громаді контролювати будівництво](#)

[Про децентралізацію та реалізацію проектів у об'єднаних громадах на Дніпропетровщині](#)

[Бути першими і бути кращими - такий девіз Жовтневої громади, що на Дніпропетровщині](#)

[Голову Закарпатської ОДА, мабуть, дезінформували, - голова Вільховецької ОТГ про наміри ОДА позиватися до суду на громаду](#)

[Спочатку були сумніви, тепер є результат! У Херсонській області переконаються в перевагах децентралізації](#)

[З цього шляху ми вже не зійдемо, - сільський голова про перспективи створення Нижньоселищенської ОТГ на Закарпатті](#)

[Як змінюється галузь охорони здоров'я Житомирської області в умовах децентралізації](#)

[Голова Вільховецької сільської ради побував з робочим візитом у Польщі](#)

[Комісія обласної ради з питань аграрної політики та земельних відносин розглянула питання "Про зміни до перспективного плану формування територій громад області"](#)

[Львівська область завершила доопрацювання перспективного плану об'єднання територіальних громад \(ОТГ\). Він передбачає створення 95 громад](#)

[О бедной Сычавке замолвите слово](#)

[11 сільських рад Путивльщини обрали курс на об'єднання](#)

[Куземин проголосував за об'єднання](#)

[Миколаївська територіальна громада має завершити процес об'єднання до середини серпня](#)

[Як у Білопільському районі працюють над створенням ворожбянської громади](#)

[На Херсонщині продовжується впровадження децентралізації](#)

[Міський голова побажав ЦВК працювати на громаду і народ, а не шукати причини, щоб не дати громадам розвиватися](#)

[В Хмельницькій області продовжується активна робота по втіленню в життя реформи децентралізації](#)

[На Чернігівщині чиновники чинять відвертий тиск на громади, які рухаються шляхом добровільного об'єднання, - ВАССР](#)

[У ДВОХ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРГРОМАДАХ ПОЛТАВЩИНИ СТВОРЯТЬ ПОЖЕЖНІ КОМАНДИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЗРАЗКУ](#)

[ГЕННАДІЙ ЗУБКО: У РАМКАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В ОТГ ВЖЕ СТВОРЮЮТЬСЯ ПОЛІЦЕЙСЬКІ СТАНЦІЇ ТА ПОЖЕЖНІ](#)

ЧАСТИНИ

[Дружба, Дорошівка та Чуйківка об'єднуються в одну громаду](#)

[Молодість, досвід і труд – запорука успіху Сурсько-Литовської громади](#)

[Плануй спільно, дій відповідально - Живи гідно! - з таким девізом живе і розвивається Мирівська громада Томаківського району](#)

[Комишуваха запорізької області стане центром об'єднаної територіальної громади](#)

[Після об'єднання бюджет Нижньовербізької ОТГ становитиме 30 млн. грн.](#)

[У Коршівській ОТГ акцентували на значущості об'єднання територіальних громад](#)

[Коли у Миляцькій громаді Рівненської області відкриють ЦНАП?](#)

[На Сумщині три громади в процесах об'єднання вийшли на «фінішну пряму»](#)

[Гуменецька тергромада ділиться досвідом з сусідами](#)

[Цифри та факти про об'єднання громад на Чернігівщині](#)

[До кінця року на Буковині можуть з'явитись ще 8 об'єднаних громад](#)

Статті / Аналітика / Інтерв'ю

[Проблема шантажу в децентралізації скоро має бути вирішена, – експерт Тарас Баранецький](#)

...Є підготовлений законопроект Юрія Ганущака про так звану «Олійну пляму». Після канікул він буде внесений на розгляд Верховної Ради. Він передбачає, що громаду визначають спроможною, якщо до її складу увійшли населені пункти, які разом складають не менше 50% населення об'єднаної громади, визначеної перспективним планом. Це дасть простір для маневрів, аби не було шантажу, який зараз є, коли три сільські ради хочуть до громади, а одна – ні.

[Мене не влаштовує громада менше, ніж десять тисяч населення, — Степан Барна](#)

Реформа місцевого самоврядування та децентралізація владних повноважень, зокрема бюджетних, піднімає об'єднані територіальні громади та в цілому області України на вищий щабель соціального та економічного розвитку. Про це йшла мова в програмі «Територія» Громадського радіо за участі голови Тернопільської обласної державної адміністрації Степана Барни.

[Завдяки децентралізації бізнес почав виводити податки з тіні, що збільшило доходи об'єднаних громад мінімум у тричі \(+відео\)](#)

Децентралізація триває, і попри певні труднощі, з якими стикнулися першопрохідці, об'єднані громади Запорізької області демонструють обнадійливі успіхи.

[Валентин Козячук: «Об'єднана громада – як одна велика сім'я, розбудувати яку ми маємо спільними зусиллями!»](#)

Останні декілька місяців питання об'єднання громад набуває все більшої актуальності, адже часу, відведений Верховною Радою для самостійного і добровільного прийняття рішення, з кожним днем стає все менше. І здається, що й ті представники сільських органів влади, які категорично відмовлялися навіть думати про це, сьогодні вже й самі починають згадувати: «А що ж там про об'єднання?». От тільки потяг – той, що з подарунками та купою грошей, - вже пішов. І, як попереджав Світловодський міський голова, тепер нам доведеться гнатися за останнім вагоном.

[Реформа освіти: не кількість, а якість](#)

Тема оптимізації мережі малочисельних шкіл на сьогодні – більше, ніж актуальне питання. Яким же чином відбувається відповідний процес на Волині, та якою на сьогодні є волинська школа – у розмові з начальником управління освіти, науки та молоді облдержадміністрації Людмилою Плахотною.

[Децентралізація у країнах Балтії та Скандинавії. Частина 1](#)

Якщо брати приклад реформ децентралізації, то треба орієнтуватися на кращих, найбільш розвинутих країн. В першу чергу, йдеться про країни Скандинавії та Балтії, які в різній мірі, але беззаперечно є успішними в основному завдяки місцевій демократії та самоврядуванню.

[Децентралізація в країнах Балтії та Скандинавії. Частина 2](#)

Як уже зазначалося в першій частині статті, держави з найбільш стійкими економіками, серед яких практично всі Скандинавські країни, а також Швейцарія та Німеччина мають спільні риси...

МОНІТОРИНГ ПРОГРЕСУ РЕФОРМ

[Звіт Нацради реформ за перше півріччя 2016 року](#)

Фінансово-аналітичні матеріали

[ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ: місцеві бюджети 159 об'єднаних територіальних громад](#)

ІНФОГРАФІКА

[Законопроекти, які необхідно ухвалити для продовження децентралізації влади та реформи місцевого самоврядування](#)

Відео

[Про децентралізацію та реалізацію проектів у об'єднаних громадах на Дніпропетровщині \(відео\)](#)

Про децентралізацію та ефективну реалізацію проривних проектів у громадах – керівник Агенції регіонального розвитку Дніпропетровської області, координатор Регіонального офісу реформ **Олена Тертишна**, голова Єлизарівської об'єднаної громади **Віталій Стеценко**, селищна голова **Любов Горбенко** в програмі «Грані» каналу «34»

[Пирятинська об'єднана громада основний акцент робить на розвитку шкіл та дитсадків](#)

Спорудження критого зимового майданчика зі штучним покриттям, капітальний ремонт котелень, запровадження сучасної системи харчування дітей у школах. Усе це стало можливим завдяки тому, що Пирятинська громада об'єдналася. Цьогоріч на утримання освітньої галузі там витратять половину бюджету – 35 мільйонів гривень.

[Ми не говоримо, що у нас все гарно, у нас – по-різному, але ми віримо у те, що робимо – історія Жовтневої об'єднаної громади](#)

Знімальна група Швейцарсько-українського проекту «Підтримка децентралізації в Україні» DESPRO побувала на Дніпропетровщині, в гостях у Жовтневої об'єднаної громади, яка менш ніж за рік існування вже досягла неабияких результатів. Загалом мають проектів розвитку на 40 млн грн. Зараз керівництво громади заходилося встановлювати діодне вуличне освітлення у селах об'єднаної громади. «Нічого, що дорожувато, це ж на майбутнє», - говорить голова громади Артур Шевцов. Не латати діри, а мати стратегію розвитку, не жалітися, що важко, а працювати, залучаючи людей, які горять своєю справою – така філософія у цій громаді. Там не звикли чекати допомоги звідкілься, не звикли боятися невідомого, отже й великі досягнення у Жовтневій точно не забаряться.

[Про роль депутатів у процесах децентралізації влади.](#)

Фільм створений Дніпропетровським регіональним офісом реформ за сприяння Швейцарсько-українського проекту "Підтримка децентралізації в Україні" ДЕСПРО.

[Децентралізація: як і чому змінюється життя людей \(відео\)](#)

Як зміниться життя людей у містах і селах від впровадження реформи місцевого самоврядування, децентралізації.

Про перебіг децентралізації на Дніпропетровщині - в першому випуску програми «Прозора влада».

[Гуменецька об'єднана територіальна громада](#)

Для тих, хто чекає, що проблеми його села вирішаться самі собою, хто досі сумнівається в ефективності створення об'єднаних громад – наступні відео-нариси. Знімальна група Швейцарсько-українського проекту «Підтримка децентралізації в Україні» DESPRO побувала в гостях Гуменецької об'єднаної територіальної громади Хмельницької області, якій в серпні місяці виповниться рік. Перші зміни, перші старости сіл, перше спільне свято!

ДОПОМОГА ОТГ

Радник старости

[№1 від 14 червня 2016](#)

Правовий супровід ОТГ

[ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ЗАПИТАННЯ-ВІДПОВІДІ \(підготовлено на основі запитань, що надходили до ГО «Інститут громадянського суспільства» 05.2015-04.2016\)](#)

[ПРАКТИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ «Староста: місцевий лідер, адміністратор, представник інтересів територіальної спільноти»](#)

[Правова допомога: Відповіді на запитання, пов'язані із створенням центрів надання адміністративних послуг \(ЦНАП\) в об'єднаних територіальних громадах \(ОТГ\)](#)

[Найбільш часто вживані запитання і відповіді для голів ОТГ!](#)

[Правовий супровід для голів ОТГ](#)

[Юридичні консультації органам місцевого самоврядування надають регіональні консультанти Офісів реформ](#)

[Зразки документів, які можуть стати у нагоді фахівцям та керівникам об'єднаних територіальних громад](#)

Посібники

NEW!!! [ПРАКТИЧНИЙ ПОСІБНИК "Формування спроможний громад" \(видання друге\)](#)

[Посібник з підготовки проектів](#)

[ДОВІДНИК МІЖНАРОДНИХ ПРОЕКТІВ І ПРОГРАМ У СФЕРІ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ТА РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ, ЩО РЕАЛІЗУЮТЬСЯ В УКРАЇНІ](#)

[НАВЧАЛЬНІ ПОСІБНИКИ ДЛЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ](#)

[Практичний посібник: Застосування земельного законодавства в діяльності органів місцевого самоврядування](#)

[Практичний посібник: Бюджетний процес / Державні закупівлі в органах місцевого самоврядування](#)

[Методичний посібник "СІЛЬСЬКЕ ПИТНЕ ВОДОПОСТАЧАННЯ: ВІД ІДЕЇ – ДО РЕАЛІЗАЦІЇ. Як створити](#)

[централізовану систему водопостачання децентралізованим способом"](#)

Відеолекції

[Відео лекції для ОТГ: Планування місцевих бюджетів](#)

[Відео-лекції для ОТГ: Виконання місцевих бюджетів](#)

[Відео-лекції для ОТГ: Звітність, бюджетні правопорушення та відповідальність](#)

[Відео-лекції для ОТГ: Засади здійснення державних закупівель](#)

[Відео-лекції для ОТГ: Порядок інвентаризації при реорганізації ОМС](#)

[Відео лекції для ОТГ: Акти органів місцевого самоврядування та їхніх посадових осіб](#)

Методичні рекомендації

[Методичні рекомендації щодо підготовки та оцінки проектів в сфері сільського водопостачання, що подаються ОТГ на фінансування за кошти субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам](#)

[Методичні рекомендації щодо створення системи управління освітою об'єднаних територіальних громад¹](#)

[Експерти DESPRO підготували рекомендації щодо визначення внесків громад-учасниць для договору про співробітництво територіальних громад](#)

[Методичний посібник "СІЛЬСЬКЕ ПИТНЕ ВОДОПОСТАЧАННЯ: ВІД ІДЕЇ – ДО РЕАЛІЗАЦІЇ. Як створити централізовану систему водопостачання децентралізованим способом"](#)

[Посібник «Інструменти впливу громадян на місцеву владу»](#)

[Методичний посібник "СІЛЬСЬКЕ ПИТНЕ ВОДОПОСТАЧАННЯ: ВІД ІДЕЇ – ДО РЕАЛІЗАЦІЇ. Як створити централізовану систему водопостачання децентралізованим способом"](#)

ЗАКОНОДАВСТВО

[Проект Закону України «Про префектів» \(станом на 26.08.2015\)](#)

[Проект Закону про службу в органах місцевого самоврядування](#)

[Закон України «Про засади адміністративно-територіального устрою України» від 1.03.2016](#)

[Проект Закону про муніципальну варту](#)

[Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо виборів старост](#)

КАЛЕНДАР ПОДІЙ

Пропонуємо долучитись до наповнення Календаря подій інформацією про заходи, що будуть організовані за Вашої участі та підтримки.

Для цього матеріали та лінки (посилання) на анонси про проведення тих чи інших публічних заходів просимо надсилати на адресу: decentralization@minregion.gov.ua

Інформація про заплановані Вами заходи та події буде автоматично висвітлюватись на сайті [Мінрегіону](#), [Національної ради реформ](#) та порталі «[Децентралізація влади](#)»

АНОНСИ / ОГОЛОШЕННЯ

[Конкурсний набір до Школи місцевого самоврядування DESPRO відкрито!](#)

Асоціації органів місцевого самоврядування (ВАССР, УАРОР, АММУ) та Швейцарсько-український проект "Підтримка децентралізації в Україні" DESPRO оголошують конкурсний набір до чергової Школи місцевого самоврядування DESPRO, яка розпочнеться 19 вересня 2016 року для представників органів місцевого самоврядування — членів всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування.

[Де завантажити та як замовити посібники з актуальних питань щодо функціонування об'єднаних громад](#)

У вже об'єднаних громадах і тих, хто планує або в процесі об'єднання, виникає маса практичних запитань щодо організації діловодства, застосування земельного законодавства, бюджетного процесу, повноважень у сфері містобудування. Експерти проекту [DESPRO](#) вирішили допомогти громадам розібратися в цих питаннях і розробили серію посібників. В електронному вигляді посібники можна завантажити [ТУТ](#).

Якщо Ваша організація має потребу у цих навчальних посібниках, можна замовити їх у друкованому вигляді БЕЗКОШТОВНО. Для цього необхідно надіслати офіційний лист-запит на ім'я керівника проекту DESPRO Гарнець Оксани Миколаївни. У листі обов'язково зазначити: контактну особу та номер мобільного телефону, назви книжок, необхідну кількість, визначити де, ким та з якою метою вони використовуватимуться.

Листи-запити надсилати на електронну пошту o.koynov@despro.org.ua. Контактна особа – Олексій Койнов (тел. 044 270 55 21).

[ПОДОЛЯН ЗАПРОШУЮТЬ ДО ВИВЧЕННЯ «АБЕТКИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ»](#)

БФ «Зміцнення громад» за сприяння «Національного фонду на підтримку демократії» (National Endowment for Democracy, NED) розпочинає реалізацію проекту «Абетка децентралізації» в Хмельницькій області. Його мета – розповісти подолянам, що таке децентралізація, як згуртувати громаду і підготувати її до об'єднання в нову адміністративно-територіальну одиницю.

Упродовж 6 місяців експерти, політики і благодійники проведуть 5 тренінгів у 5 районах Хмельницької області, де презентують жителям області основи процесу децентралізації, розкажуть про «підводні камені», які можуть спідкати громади під час об'єднання, та познайомлять із досвідом тих, хто цей процес вже успішно пройшов. Проект завершиться підсумковою конференцією.

від 11.08.2016 р.

До участі в тренінгах запрошуємо депутатів різних рівнів, сільських голів, представників громадських та благодійних організацій, активістів та всіх охочих, кого цікавить питання децентралізації в Україні. Для того, аби відвідати захід, необхідно заповнити заявку і відправити на електронну адресу decentralizaciia2016@gmail.com.

Аби Ви не пропустили тренінг у Вашому місті, слідкуйте за графіком!
1 тренінг – 18 серпня, м. Шепетівка (для жителів Шепетівського, Славутського, Полонського та Ізяславського районів).

2 тренінг – 15 вересня, м. Красилів (для громадян Білогірського, Теофіпольського, Строкостянтинівського і Красилівського районів).

3 тренінг – 29 вересня, м. Хмельницький – (для Волочиського, Летичівського, Деражнянського, Старосинявського, Городоцького, Ярмолинецького і Хмельницького районів).

4 тренінг – 13 жовтня, м. Нова Ушиця – (для жителів Дунаєвецького, Вінковецького та Новоушицького районів).

5 тренінг – 27 жовтня, м. Кам'янець-Подільський (для активістів Чемеровецького і Кам'янець-Подільського районів).

Ми забезпечимо доїзд учасників на захід за наявності попередньої реєстрації. Якщо у Вас з'явилися запитання, телефонуйте нам: (068) 844 89 01, Наталія. Долаймо шлях до змін разом! Вивчаймо абетку децентралізації!

[АНОНС! 5 серпня на каналі «Рада» - підсумки турне луганських активістів Україною з вивчення досвіду об'єднання громад](#)

Початок програми о 15.10. Щотижнева програма «Децентралізація – влада громади» телеканалу «Рада», яка присвячена актуальним питанням реформи місцевого самоврядування, децентралізації влади, виходить за організації Комунікативної групи при Центральному офісі реформ та за сприяння Швейцарсько-українського проекту «Підтримка децентралізації в Україні» DESPRO.

[Оголошено конкурс на посади координатора та менеджерів проектного офісу секторальної децентралізації при Мінрегіоні](#)

2 серпня 2016 року оголошено конкурс на посади координатора та менеджерів проектного офісу секторальної децентралізації при Мінрегіоні.

[Відбудеться стартова конференція проекту «Підтримка реформи децентралізації в Україні», що виконується федеральною німецькою установою з міжнародного співробітництва GIZ](#)

11 серпня 2016 року об 11:00 у к. 621 облдержадміністрації (м. Полтава, вул. Соборності, 45) відбудеться стартова конференція проекту «Підтримка реформи децентралізації в Україні», що виконується Федеральною німецькою установою з міжнародного співробітництва GIZ.

Увазі громад та активістів:

Є можливість отримання спортивного майданчика. Клич друзів – граймо разом! Проект покликаний створити дітям умови для занять спортом та ведення здорового способу життя. Фонд Кличко за підтримки Фондації Кока-Кола в рамках цього проекту сприяє розвитку спортивної інфраструктури міст та найвіддаленіших селищ України. [Реєстрація учасників за посиланням](#)